

Skriftlig evaluering af beretninger fra 2018

Beretning: Beskyttelse mod ransomwareangreb [11/2017]

7. januar 2019

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret og afgrænset?

Evaluator: Jan pries-Heje

Ja, it-sikkerhed bliver vigtigere og vigtigere. Der er eksempler på hackerangreb både herhjemme og fra udlandet. I skrivende stund er eksempelvis en del tyske politikere og meningsdannere blevet udsat for hacking. En af de hastigt voksende typer angreb er med ransomware. Beretningen sætter ikke tal på, men fortæller at der især med email er mange forsøg fra ondsindede hackere på at få adgang. Det særlige ved ransomware er, at man låser data og kræver løsepenge som vist på figur 1, side 3.

Så der er god motivation for at se nærmere på it-sikkerhed, og formålet "... hvorvidt udvalgte, samfundsvigtige statslige institutioner har en tilfredsstillende beskyttelse ..." er klart og præcist.

Der foretages en afgrænsning til kun at se på ransomware via email, og ikke via hjemmesider eller usb-stik, da det på "revisionstidspunktet er den mest anvendte metode". Der ses heller ikke på parathed til at agere ved et større angreb, og om der trænes i krisehåndtering. Disse afgrænsninger er selvfølgelig præcise, men fremstår uden overbevisende argumentation. Alene det at en rigsrevisionsberetning udelukkende koncentrerer sig om ransomware via email kunne jo godt få en ondsindet hacker til at tænke, så må jeg benytte en anden vej ind.

2. Er det velbegrunderet, hvorfor de valgte revisionskriterier er egnede til at belyse formålet?

Ja, man vælger at se på 20 almindelige tiltag, baseret på "Center for Cybersikkerheds anbefalinger". Disse tiltag er opdelt i fire kategorier (vist i figur 2). Gennemgangen af revisionsresultater i beretningen følger disse

fire kategorier: (1) Ledelsesmæssigt fokus; (2) ydre tiltag; (3) indre tiltag; (4) reaktive tiltag.

Ud over de 20 tiltag, der systematisk evalueres for de 4 udvalgte statslige institutioner, dukker der undervejs 5 såkaldte fremadrettede tiltag op, første gang på side 12 i afsnittet om ydre tiltag, hvor der ses på tre tiltag. Anden gang på side 18, i afsnittet om indre tiltag, hvor der ses på yderligere to tiltag. Det er uklart hvor disse fem ekstra evalueringskriterier stammer fra, og hvordan de adskiller sig fra de 20? Hvorfor er f.eks. en risikovurdering mindre fremadrettet, end kontrol af indgående email? Det er også uklart hvorfor det kun er i to af de fire kategorier at det er relevant at se på fremadrettede tiltag. Det må da være særdeles relevant at ledelsen fx i en it-strategi har medtaget fremadrettede tiltag.

3. Er det velbegrunder og tydeligt forklaret hvorfor den valgte metode er vel-eignet til at belyse formålet (Metodeovervejelser/beskrivelser i kap 1 og metodisk tilgang i bilaget)?

Nej, det er ikke begrundet hvorfor den valgte metode er god. Der henvises blot til Center for Cybersikkerhed. Hvilken evidens dette center har for at de 20 tiltag er gode og dækkende står hen i det uvisse.

For hvert af de 20 + 5 tiltag har man valgt en række målepunkter. "Målepunkterne er blevet brugt til at vurdere, om en institution opfylder det enkelte tiltag" (side 24). Desværre er der ikke i beretningen adgang til at se målepunkterne, ikke engang et eksempel er angivet, så det er umuligt at vurdere detaljerne i den anvendte metode.

Data er indsamlet gennem revisionsbesøg og opfølgende møder, samt skriftligt materiale indsamlet fra institutionerne. Det fremgår ikke hvem der var med til møderne, eller hvad de er blevet spurgt om, så det er umuligt at afgøre om der er bias i data, og om kvaliteten af analysen af mødereferater og derfra dragne konklusioner.

Det fremgår heller ikke hvordan man har håndteret kendte problemstillinger som 'say-do problemet', altså at de adspurgte siger et, ofte i god tro, men i praksis gør noget andet. Inden for ISO 9000 audits og andre assessment metoder opererer man med et begreb kaldte "objektive vidnesbyrd", netop for løse say-do problemet. Der er ingen indikation af hvorvidt det er sket i denne beretning.

En metodisk indvending er, at det ikke fremgår klart hvilken sammenhæng der er mellem målepunkter og 'trafiklys'-scoringen (se fx side 25). Ved mange assessment-metoder er netop denne sammenhæng særlig vigtig. Eksempelvis skal man i et ImprovAbility assessment score mere end 75% for at få det der svarer til grønt trafiklys, og for hvert målepunkt (assess-

ment questions) er der klart angivet hvordan der anvendes en skala med 0/3; 1/3; 2/3 og 3/3 for henholdsvis ikke, delvis, som regel og altid. Igen kunne det have været rigtig oplysende hvis vi havde fået et eller flere velvalgte eksempler på et målepunkt, de tilhørende spørgsmål, scoringen, samt omregningen til et trafiklys.

En yderligere metodisk indvending er, at det ikke noget sted er muligt at se hvor meget eller hvor lidt der skal til at score gul "delvis opfyldt", eller til at få rød "ikke opfyldt", eller grøn "opfyldt" for den sags skyld. Igen ville et eksempel på anvendelse af målepunkterne (potentielt) have løst dette.

4. Fremstår beretningens konklusioner balanceret i forhold til de revisionsbeviser, der er fremhævet i undersøgelsens analyse og resultater?

Ja, konklusionen "at de 4 institutioner ikke har en tilfredsstillende beskyttelse mod ransomwareangreb" (side 2), fremstår balanceret og forankret i analysen.

I konklusionen fremhæves endvidere, at særligt Sundhedsdatastyrelsen og Banedanmark har væsentlige mangler. Denne fremhævelse synes velunderbygget i de mange røde og gule 'trafiklys' som disse organisationer scorer (side 24-25). Når man ser på sammentællingen af 'trafiklys' på side 26, kan det dog undre at Udenrigsministeriet, der lige som Sundhedsdatastyrelsen har fem røde "ikke opfyldt", og kun tre færre gule "delvis opfyldt" ikke også skal have et ekstra ord med på vejen.

5. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

En tilfredsstillende beretning med et klart emne og formål, klare præcise spørgsmål om 20 + 5 tiltag, og præcise velunderbyggede konklusioner.

I nedadgående retning tæller, en lidt uargumenteret afgrænsning, og et meget overfladisk metodeafsnit, hvor det er umuligt at se præcist hvad der er gjort og hvordan 'trafiklys'-scoringerne er fremkommet.

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Meget tilfredsstillende*	
Tilfredsstillende	x
Mindre tilfredsstillende	

**Gives til beretninger, der skiller sig positivt ud, og som derved kan fungere som inspiration og læring*

Bemærkninger på tværs af beretningerne:

Findes i evaluering af beretning: Behandling af konkurrencesager

Skriftlig evaluering af beretninger fra 2018

Beretning: Sundhedsplatformen [17/2017]

7. januar 2019

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret og afgrænset?

Ja, emnet er Region Hovedstadens forberedelse af ibrugtagning af Sundhedsplatformen. Der fokuseres på aktivitetsniveauet målt som antal behandlede patienter.

Nej, beretningens emne er ikke klart motiveret. To ting falder særligt i øjnene:

For Region Hovedstaden oplyses det egentlige formål med Sundhedsplatformen dels at være at samle mange it-systemer, dels at øge kvaliteten i behandling af patienter, og effektivisere arbejdsgange (side 1). Ingen af disse egentlige formål – set med regionens øjne - belyses i denne beretning. På side 10 fremgår, at man afgrænser sig fra "kvalitative gevinster", samt at man ikke vil fastslå "... de præcise årsager til aktivitetsnedgangen". Begge disse afgrænsninger fremkommer uden nærmere argumentation. Det ville have været meget interessant, hvis beretningen også havde søgt at belyse målopfyldelsen af regionens egne mål.

Beretningen fokuserer alene på "regionens forberedelse fra programmets start til første ibrugtagning ... i maj 2016". Denne afgrænsning fremstår også uden god begrundelse. Et argument for at følge projektet længere end til maj 2016 ville være, at regionens evne til at lære af egne problemer og udøve kontinuert procesforbedring, kunne have været interessant at få belyst. Men det sker ikke. Og der er ikke en god begrundelse for dette.

2. Er det velbegrunderet, hvorfor de valgte revisionskriterier er egnede til at belyse formålet?

Evaluators: Jan pries-Heje

Ja, givet at beretningen afgrænser sig til alene at se på aktivitetsniveau, dvs. hvor mange patienter der behandles, så giver det god mening at vælge de to revisionskriterier der anvendes. (1) Har regionen i tilstrækkeligt omfang vurderet (estimeret) aktivitets-påvirkningen?; (2) Har man sikret vha. test og uddannelse, at det er muligt at følge hospitalernes aktivitet?

Hvad angår de to i revisionskriterierne valgte midler – test og uddannelse – så giver det god mening at se på test. Det undrer dog at man kun inkluderer uddannelse. Forandringsprocesser er mere komplicerede end blot uddannelse. Der kan indgå information, kommunikation, e-mail, orientingsmøder, tutorials, manualer m.m. Alt det fravælger beretningen at se på, selv om det ofte har langt større betydning end uddannelse i relation til at opnå ændret adfærd.

En klassisk fejl ved meget kvalitetsarbejde er, at man måler det der er nemt at måle. Da der ikke findes gode argumenter i beretningen for alene at se på aktivitetsniveau, og alene at vælge uddannelse som indikator (revisionskriterie), så kan man som læser få den tanke, at man netop har begået den klassiske fejl, at begrænse sig til det der er nemt at måle, frem for det der måske var mere vigtigt, om regionens formål om fx øget kvalitet i patientbehandling blev opnået? Og om personalet ændrede adfærd i relation til at gøre det muligt at følge aktivitet, frem for blot at være uddannet til det?

3. Er det velbegrunder og tydeligt forklaret hvorfor den valgte metode er velegnet til at belyse formålet (Metodeovervejelser/beskrivelser i kap 1 og metodisk tilgang i bilaget)?

Den metode der er valgt er interviews og dokumentanalyse. Denne metode er særdeles velegnet til at undersøge hvad der blev gjort med hensyn til at måle aktivitetsniveau, idet man af dokumentationen kan se hvad der er målt, og man kan i interviews spørge til det der ikke er målt, samt afdække årsager.

Metoden er også velegnet til at undersøge test, idet man kan udbede sig testplan, test cases og test-resultater, hvor efter man kan få et godt og dækkende billede. Metoden er ikke helt så god til at afdække uddannelse. Man kan ganske vist nemt få dokumentation af gennemført uddannelse, men effekten lader sig ikke lige så nemt se af dokumentation. I den konkrete beretning om Sundhedsplatformen har man dog evalueret uddannelsesindsatsen og spurgt om den forudgående træning var tilstrækkelig (figur 6, side 30), så her viser dokumentation sig også at være fyldestgørende.

En mere generel metodisk indvending er, at det ikke fremgår klart af bilag 1 hvem der har været med til de interviews man har gennemført. Er det alle personalegrupper – læger, sygeplejersker, lægesekretærer – der har skullet anvende Sundhedsplatformen. Er hospitalerne i regionen ligeligt repræsenteret, eller kun fra Herlev og Gentofte, fordi undersøgelsen koncentrerer sig om den "første bølge" af implementering? Har man også nogen med fra regionens administration, som ikke selv har skullet implementere? Har man vægtet deltagerne, for at få et retvisende billede?

En anden generelt metodisk indvending er, at det ikke fremgår klart om der er anvendt en systematisk måde at analysere de dokumenter der oplistes på side 33. Men denne indvending overflødiggøres i et vist omfang af de ret gode og grundige analyser i beretningens anden halvdel.

I det hele taget er analyserne omkring den manglende anvendelse af business case (side 13-15), af driftsmål og den manglende baseline for 20 af 26 mål (side 16-17), af test-forløbet (side 18-24), og af uddannelse (side 24-31) prisværdigt klare og præcise, og dertil meget velunderbyggede.

4. Fremstår beretningens konklusioner balanceret i forhold til de revisionsbeviser, der er fremhævet i undersøgelsens analyse og resultater?

Ja, konklusionerne fremstår balanceret og klart og tydeligt forankret i de solide analyser der er gennemført og dokumenteret i beretningen.

Slutteligt er der et par mindre detaljer der falder i øjnene som jeg vil nævne her til sidst

I analysen af testforløbet (side 18-24) fremgår det igen og igen at forsinkelser af leverancer var en væsentlig årsag til manglende eller forsinket test. En professionel projektleder, som dem jeg uddanner på Masteruddannelsen i projekt- og forandringsledelse (fra RUC), ville til hver en tid bygge usikkerhed og ekstra kalendertid ind i projektplanen, netop fordi forsinkede leverancer fra tredje part meget ofte hænder. Men af metodebillet fremgår at man ikke har udbedt sig projektplaner, men kun testplaner, så det er umuligt at se om de forsinkede leverancer har ligget inden for den planlagte usikkerhed? Det gode spørgsmål her er selvfølgelig, hvorfor beretningen ikke interesserer sig mere for generelt for projektledelsen ifm. første bølge af implementering af Sundhedsplatformen?

På første side af statsrevisorernes beretning står at "...forberedelse af ibrugtagningen ... har været uprofessionel og kritisabel." Ordet uprofessionel forklares ikke yderligere noget sted i beretningen, ej heller af ordlisten. Så man lades som læser i stikken med at forstå hvad der menes, og

hvilke profession der sigtes til, læge-professionen, it-professionen, projektleder-professionen, eller dem alle?

5. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

En tilfredsstillende beretning med et klart emne og to stærkt afgrænsede revisionskriterier. Med de oven for angivne kommentarer om afgrænsning og relevansen af de stillede kriterier, må man sige at det er vel gennemarbejdet rapport med en klar konklusion på de stillede spørgsmål.

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Meget tilfredsstillende*	
Tilfredsstillende	x
Mindre tilfredsstillende	

**Gives til beretninger, der skiller sig positivt ud, og som derved kan fungere som inspiration og læring*

Bemærkninger på tværs af beretningerne:

Findes i evaluering af beretning: Behandling af konkurrencesager

Skriftlig evaluering af beretninger fra 2018

Beretning: Behandling af konkurrencesager [23/2017]

7. januar 2019

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret og afgrænset?

Ja, emnet er konkurrencemyndighedernes behandling af konkurrencesager. Formålet er at vurdere om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen samt SØIK's styring af konkurrencesager foregår effektivt. Konklusionen er at det ikke er tilfældet, og statsrevisorerne konkluderer "at det er utilfredsstillende for borgere og virksomheder at sagsbehandlingstiderne ... har været stigende ... og ikke levet op til egne mål".

Der foretages en afgrænsning til perioden 2015-2017, med enkelte sagsafgørelser rækkende ind i 1. halvår 2018. Der findes en god begrundelse for afgrænsningen, nemlig en lovændring fra 2015.

Beretningen afgrænser sig også fra at se på sager der involverer juridiske personer frem for virksomheder, igen med god begrundelse

2. Er det velbegrunder, hvorfor de valgte revisionskriterier er egnede til at belyse formålet?

Ja, først opdeles undersøgelsen i tre dele: (1) Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens styring af sager; (2) SØIK's styring af strafferetslige konkurrencesager, (3) Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens styring af fusions-sager. Herefter vælges henholdsvis fire, to og to kriterier for de tre områder. Der argumenteres grundigt og velbegrunder for valget af disse i alt otte revisionskriterier.

Den eneste bemærkning man kan knytte til valget af revisionskriterier er, at man for så vidt angår første del (kapitel 2) vælger at se på vejledningen af virksomheder, men ikke på interne retningslinjer, for så vidt angår "almindelige" sager. Modsat med fusionssager, hvor beretningen vælger at

Evaluator: Jan pries-Heje

se på overholdelsen af interne retningslinjer, men ikke på vejledningen til virksomheder der ønsker at fusionere. Denne forskel forklares ikke, hvilket mangler.

3. Er det velbegrunder og tydeligt forklaret hvorfor den valgte metode er vel-egnet til at belyse formålet (Metodeovervejelser/beskrivelser i kap 1 og metodisk tilgang i bilaget)?

Ja, der vælges en blanding af kvalitativ og kvantitativ metode, i form af en række udvalgte cases der analyseres, kombineret med en kvantitativ undersøgelse af sagsbehandlingstider og antal behandlede sager.

Den kvalitative metode der vælges er case-studier i form af konkrete sager. Til del 1 vælges 60 potentielle overtrædelsessager. Til del 2 vælges 20 sagskomplekser, og til del 3 vælges 49 fusionssager.

I bilag 1 (side 46ff) redegøres for valget af stikprøver. De første 60 cases er f.eks. udvalgt tilfældigt, mens 16 sager om vejledning er "udtrukket risikobaseret". Sagerne er gennemgået med det formål at "opgøre sagsbehandlingstiden og undersøge om afslutningen af sagerne fulgte retningslinjerne.

I selve beretningen anvendes flere steder eksempler på cases. Eksempelvis i boks 3, side 20 hvor 3 eksempler på overtrædelsessager gennemgås i anonymiseret form, samt i boks 4 på side 35, hvor eksempler på sager fra SØIK gennemgås.

Ud over dokument- og sagsanalyse er der afholdt møder med 8 instanser og organisationer fremgår det af bilag 1. Formålet med møderne fremgår klart, men kun samlet; "få uddybet forskellige emner relateret til undersøgelsen". Lige til denne del af det metodiske kunne man have ønsket sig flere detaljer; Hvem var med til møderne? Hvor længe varede de? Hvordan blev møderesultater dokumenteret? I det mindste kunne man have ønsket sig et eksempel, f.eks. om hvordan man forfulgte og analyserede en konkret sag.

En sidste metodisk indvending er, at det ikke fremgår klart om der er anvendt en systematisk måde at analysere de mødereferater og dokumenter der oplistes på side 46 og 47. Det bliver noget overfladisk når man blot siger "Vi har gennemgået en række dokumenter ..." (side 24) og her under "mødereferater" og "ledelsesinformation". Man kunne ønske sig flere detaljer om hvor mange og hvorledes, så det blev nemmere at vurdere kvaliteten af den gennemførte analyse og de dragene konklusioner?

4. Fremstår beretningens konklusioner balanceret i forhold til de revisionsbeviser, der er fremhævet i undersøgelsens analyse og resultater?

Ja, beretningens konklusioner fremstår solidt forankret i de beskrevne analyser i tre kapitler. Konklusionerne anvender både de kvantitative observationer om sagsbehandlingstider, samt den række af de kvalitative resultater der er frembragt fra sagsgennemgange (case-studier).

På side 2 i konklusionen fortælles at der er en 55% overskridelse af de oprindelige milepælsplaner, og det konkluderes at "styrelsen ikke i tilstrækkelig grad anvender milepælsplanerne". I projektledelsesteori har en milepælsplan to funktioner. Dels at angive nogen klart identificerbare punkter (de såkaldte milepæle) i projektet. Dels at estimere resursebehov og, efter allokering af resurser, sætte datoer på de pågældende milepæle, med henblik på opfølgning. En overskridelse af datoen for en milepæl kan enten skyldes for få resurser, eller at opgaven er undervurderet. I den bagvedliggende analyse savnes at man har spurgt ind til årsager til overskridelsen på 55%; er der tale om mangel på resurser, eller om underestimering? Og er der iværksat korrigerende handlinger? I det hele taget savnes en bedre afdækning af hvad styrelsen selv forestiller sig at gøre ved de markante – 55% - overskridelser af planer? Det fortælles dog at "planerne justeres, hvis der forventes væsentlige ændringer i projektets resursebehov". Og at de ændrede planer godkendes på direktionsniveau.

Når nu styrelsen har valgt at udarbejde en "projektbeskrivelse med en milepælsplan" (side 18) for hver sag, så kunne man godt forvente, at de markante overskridelser af tidsfrister førte til at man arbejder med både usikkerhed og contingency (budgetreserve) i planerne, baseret på indhøstede erfaringer. Dette projektledelsesperspektiv berøres dog ikke i beretningen.

5. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

En meget velorganiseret beretning, med et klart formål og afgrænsning, der skaber overblik over et meget stort område, og meget omhyggeligt redegør for den valgte og anvendte metode.

Der er rigtig god sporbarhed fra revisionskriterier, til kapitler og afsnit i analysen. Hver af tre hoveddele får et kapitel for sig, og hvert revisionskriterie et afsnit for sig. Det fremgår tydeligt i hvert afsnit hvad der konkluderes, og der opsummeres på glimrende vis.

Alt i alt en meget tilfredsstillende beretning

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Meget tilfredsstillende*	X
Tilfredsstillende	
Mindre tilfredsstillende	

**Gives til beretninger, der skiller sig positivt ud, og som derved kan fungere som inspiration og læring*

Bemærkninger på tværs af beretningerne:

Denne beretning er en undtagelse fra de tre andre, idet metodeafsnittet er godt, og der er klar sporbarhed fra formål, over revisionskriterier, til analyse og dragne konklusioner.

I de tre andre beretninger er metodeafsnittet for svagt til helt at vurdere kvaliteten af den foretagne analyse og de dragne konklusioner. De tre andre beretninger lider også under, at have afgrænsninger der ikke er argumenteret godt for, og som efterlader 'huller', som det kunne have været godt at få af-dækket.

Skriftlig evaluering af beretninger fra 2018

Beretning: Refusion af registreringsafgift ved eksport af brugte køretøjer [4/2018]

7. januar 2019

1. Er beretningens emne og formål klart motiveret og afgrænset?

Evaluator: Jan pries-Heje

Ja, emnet er Skatteministeriets forvaltning af refusion af registreringsafgift. Formålet er at vurdere om Skatteministeriet har sikret en tilfredsstillende forvaltning af udbetaling af eksportgodtgørelser.

Der foretages en afgrænsning til kun at se på selvanmelderes selvbetjening i DMR-systemet, og ikke på eksportgodtgørelse for privatpersoner og ikke-registrerede virksomheder. Det vil sige at beretningen kun omhandler ca. 2/3 af de udbetalte eksportgodtgørelser (jf. Tabel 1, side 6). Denne afgrænsning findes ikke velmotiveret, men bygger på (min fortolkning) Skatteministeriets egen antagelse af, at SKAT's egne værdifastsættelser er upåklagelige.

2. Er det velbegrunderet, hvorfor de valgte revisionskriterier er egnede til at belyse formålet?

Ja, de revisionskriterier der anvendes er dels at SKAT fører tilstrækkelig kontrol, og at der rettidigt iværksættes handlinger der kan imødegå fundne problemer.

Der fokuseres primært på om kontrolindsatsen har ført til en reel opdagelsesrisiko, altså at en selvanmelder risikerer at blive opdaget hvis der selvanmeldes forkert. Desuden ses på om loven overholdes, så køretøjer der er mere end 10 år gamle alle toldsynes, samt at 1/3 af yngre køretøjer ligeledes toldsynes.

Der skelnes ikke mellem opdagelsesrisiko for en selvanmelder der indberetter fejlagtigt, og opdagelsesrisiko for en synshal der udfører fejlagtigt toldsyn, selv om fremgår af Boks 3, side 10, at det er en af fire kendte risici, at synshaller toldsyner fejlagtigt.

3. Er det velbegrunder og tydeligt forklaret hvorfor den valgte metode er velegnet til at belyse formålet (Metodeovervejelser/beskrivelser i kap 1 og metodisk tilgang i bilaget)?

Den metode der er valgt er interviews og dokumentanalyse. Denne metode er særdeles velegnet til at undersøge om der iværksættes passende handlinger til de fundne problemer, altså det andet revisionskriterie. Metoden er ikke helt så velegnet til at afdække om der faktisk føres tilstrækkelig kontrol? Der er vel her en reel risiko for at SKAT kontrollerer ting der er nemme at kontrollere, og ikke det der er svært at kontrollere. F.eks. synes der ikke at have været nogen særlig kontrolindsats ifm. de ca. 37% af de udbetalte eksportgodtgørelser, der er udbetalt til privatpersoner og ikke-registrerede virksomheder. Her antager SKAT's egne kontrolinstanser (Revision og Antisvindelenhed) åbenbart, at der ikke er noget at komme efter, hvilket kan være korrekt, men det diskuteres ikke noget sted i denne beretning.

En anden metodisk indvending er, at det ikke fremgår hvem der har været med til de to møder der har været afholdt (jf. side 25). Var det SKAT selv der valgte deltagerne? Hvad var dagsordenen på møderne? Blev der anvendt en interviewguide, så man sikrede at alle relevante områder blev belyst? Kan man forestille sig at nogen af deltagerne på møderne har været presset af, at deres overordnede var med til samme møde? Eller kan man forestille sig at nogen deltagere har haft en interesse i at skjule noget? Alt det er spørgsmål jeg gerne ville have set bedre belyst f.eks. i Bilag 1. Metodisk tilgang.

En tredje metodisk indvending er, at det ikke fremgår klart om der er anvendt en systematisk måde at analysere de dokumenter der oplister på side 24. Det bliver meget overfladisk når man blot siger "Vi har gennemgået en række dokumenter ..." (side 24) og her under "mødereferater" og "ledelsesinformation". Hvorfor findes der ikke flere detaljer om hvor mange og hvorledes, så man bedre kan forstå og vurdere kvaliteten af den gennemførte analyse?

4. Fremstår beretningens konklusioner balanceret i forhold til de revisionsbeviser, der er fremhævet i undersøgelsens analyse og resultater?

Konklusionerne er meget skarpe; "...kun et fåtal af de identificerede problemer, der reelt er løst"; [SKAT har] "ikke tilrettelagt kontrollerne, så det sikres, at selvanmelderne oplever en reel og kontinuerlig risiko for at blive

opdaget"; "Skatteministeriets ... kontrol af og sanktioner over for selvanmeldere ... har været utilstrækkelig". Og den samlede vurdering er, at "SKATs kontrolindsats i undersøgelsesperioden ikke har været tilrettelagt på en måde, der afspejler SKAT's vidne om misbrug"

Alle disse konklusioner fremstår velbegrunderet i de i beretningen fremlagte revisionsbeviser.

Igen er der et par mindre detaljer der kalder på opmærksomhed.

For det første fremgår det af Boks 3 at SKAT i 2015 har kortlagt problemer og iværksat en 7-punktsplan for at rette op på de fundne problemer. På side 11 fremgår det endvidere, at selvanmelderes værdifastsættelse ligger ca. 10000 kr. højere end SKATs værdifastsættelser. Men da dette ligger "inden for den tolerancegrænse SKAT opererer med" (side 11), så er det i orden med denne forskel. Hvorfra denne tolerancegrænse stammer, og rimeligheden af denne, diskuteres ikke. I stedet berettes at 62% af biler har en større forskel end 10000 kr.

For det andet synes det veldokumenteret på side 20ff at varslede obligatoriske toldsyn, hvor periodeafgrænsningen kendes på forhånd (november 2014 og marts 2016 – jf. Figur 3), fører til et markant fald i antal anmodninger om eksportgodtgørelse. Der imod er det ikke velforklaret at et tilsvarende fald ikke finder sted i juli 2017. Faktisk finder der måneden efter i august 2017 et højere antal anmodninger end nogen sinde før i august (min aflæsning af figur 3). Dette søges forklaret med, at varslingen var uden periodeafgrænsning i 2017. men denne forklaring er ikke dokumenteret i data og må – som de fremstår - betegnes som udokumenteret.

5. Hvad er den samlede vurdering af beretningen?

En homogen og tilfredsstillende beretning med et klart emne og formål, stringente revisionskriterier, og skarpe men præcise konklusioner. Desværre også med en lidt uargumenteret afgrænsning, og et overfladisk metodeafsnit

Hvis beretningen skulle have været meget tilfredsstillende, så skulle metoden og analysen være bedre beskrevet.

Vurdering af beretningens faglige kvalitet (sæt x)

Meget tilfredsstillende*	
Tilfredsstillende	x
Mindre tilfredsstillende	

**Gives til beretninger, der skiller sig positivt ud, og som derved kan fungere som inspiration og læring*

Bemærkninger på tværs af beretningerne:

Findes i evaluering af beretning: Behandling af konkurrencesager